



DECIZIE

despre sistarea procesului pentru controlul constituționalității Hotărârii
Guvernului nr. 434 din 25 aprilie 2006 “Cu privire la planurile unice
de înmatriculare în anul 2006 a studenților și elevilor în instituțiile de
învățământ superior (ciclul I), mediu de specialitate
și secundar profesional”¹

nr. 2 din 19.12.2006

Monitorul Oficial nr.199-202/18 din 29.12.2006

* * *

¹ M.O., 2006, nr. 70 - 72, art.477

În numele Republicii Moldova,

Curtea Constituțională în componența:

Victor PUȘCAȘ - președinte
Alina IANUCENCO - judecător
Mircea IUGA - judecător- raportor
Dumitru PULBERE - judecător
Elena SAFALERU - judecător
Ion VASILATI - judecător

cu participarea Maiei Laur, grefier, Igor Klipii, deputat în Parlament, autorul sesizării, Andrei Volentir, reprezentantul deputatului în Parlament Valentina Golban, autorul sesizării, Elena Mocanu și Sergiu Sainciuc, reprezentanții Guvernului, călăuzindu-se de art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție, art.4 alin.(1) lit.a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.4 alin.(1) lit.a) și art.16 alin.(1) din Codul jurisdicției constituționale, a examinat în ședință plenară deschisă dosarul pentru controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr.434 din 25 aprilie 2006 “Cu privire la planurile unice de înmatriculare în anul 2006 a studenților și elevilor în instituțiile de învățământ superior (ciclul I), mediu de specialitate și secundar profesional”.

Drept temei pentru examinarea dosarului au servit sesizările deputaților în Parlament Igor Klipii și Valentina Golban, depuse la 20 iulie 2006 și, respectiv, 28 iulie 2006, în conformitate cu prevederile art.24 și art.25 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, art.38 și art.39 din Codul jurisdicției constituționale.

Prin deciziile Curții Constituționale din 30 octombrie 2006 sesizările au fost acceptate spre examinare în fond, conexeate într-un dosar și înscrise în ordinea de zi.

În procesul examinării preliminare a sesizărilor Curtea Constituțională a solicitat puncte de vedere Ministerului Justiției, Procuraturii Generale, Curții Supreme de Justiție, Ministerului Educației și Tineretului, Ministerului Economiei și Comerțului, Academiei de Științe, Universității de Stat din Moldova, Centrului pentru Drepturile Omului, Comitetului Helsinki pentru Drepturile Omului, Societății Independente pentru Educație și Drepturile Omului, Centrului de Drept al Avocaților din Republica Moldova.

Examinând materialele dosarului, audiind informația prezentată de judecătorul-raportor și explicațiile participanților la proces,

Curtea Constituțională

a constatat:

1. La 25 aprilie 2006 Guvernul a adoptat Hotărârea nr.434 “Cu privire la planurile unice de înmatriculare în anul 2006 a studenților și elevilor în instituțiile de învățământ superior (ciclul I), mediu de specialitate și secundar profesional” (în continuare - Hotărârea nr.434).

Prin pct.1 alineatele patru-șase din hotărîre au fost aprobate cotele de înmatriculare în anul 2006 a studenților în instituțiile de învățămînt superior (ciclul I) și a elevilor în instituțiile de învățămînt mediu de specialitate și secundar profesional de stat și privat cu finanțare pe bază de contract, conform anexelor nr.4 - 6.

Potrivit pct.4 alineatul trei, Ministerul Educației și ministerele care au în subordine instituții de învățămînt vor asigura înmatricularea studenților și elevilor în instituțiile de învățămînt superior, mediu de specialitate și secundar profesional în strictă corespundere cu numărul repartizat pentru fiecare instituție de învățămînt aparte din numărul total, fixat în Cotele de înmatriculare aprobate prin anexele nr.4-6 la prezenta hotărîre, pentru instituțiile de învățămînt respective de stat și privat cu finanțare pe bază de contract cu persoanele fizice și juridice interesate.

Pct.5 stipulează că Ministerul Educației, în comun cu ministerele de resort, va repartiza cotele de înmatriculare pe instituții, specialități /meserii, forme de instruire, pe baza următoarelor criterii:

a) acreditarea instituției de învățămînt și a programelor de formare profesională (specialităților/specializărilor);

b) capacitatea de școlarizare a instituției:

asigurarea cu cadre didactice și didactico-științifice titulare; calitatea personalului didactic; respectarea raportului optim profesor /student (elev);

corespunderea bazei tehnico-materiale și didactice profilului instituției, domeniilor de formare profesională;

respectarea normativelor sanitaro-igienice și de securitate a vieții elevilor /studenților;

c) analiza rezultatelor înmatriculării pentru cel puțin 3 ani consecutivi:

respectarea cotelor de înmatriculare, aprobate în modul stabilit;

media-limită de promovare pe specialități;

d) necesarul de specialiști în anumite domenii pentru fiecare raion.

2. Potrivit sesizărilor, prevederile pct.1 alin. patru-șase, pct.4 alin. trei, pct.5 și anexele nr.4-6 din Hotărîrea nr.434 încalcă dispozițiile art.6, art.35, art.72 alin.(3) lit.k) și art.126 din Constituție, prevederile Legii învățămîntului, Declarației Universale a Drepturilor Omului, precum și cele ale Convenției Organizației Internaționale a Muncii, Pactului internațional cu privire la drepturile economice, sociale și culturale.

În opinia semnatarilor sesizărilor, prin stabilirea cotelor de înmatriculare în anul 2006 a studenților și elevilor în instituțiile de învățămînt Guvernul a limitat libertatea cetățenilor de a-și alege domeniul de pregătire profesională potrivit capacităților și aptitudinilor lor și a îngădit astfel dreptul lor la învățătură, consfințit de Constituția Republicii Moldova și de actele internaționale la care Republica Moldova este parte.

În sesizări se afirmă că prevederile contestate din hotărîrea Guvernului încalcă, de asemenea, principiile autonomiei universitare și al liberei concurențe și discriminează instituțiile de învățămînt privat, creînd premise pentru falimentarea acestora.

De asemenea, se opinează că Guvernul poate stabili cote de înmatriculare pentru instituțiile de stat cu finanțare de la buget, fără a limita însă înscrierea elevilor (studenților) prin contract, dar intervenția sa în activitatea instituțiilor de învățămînt privat este inadmisibilă, deoarece acestea nu cheltuiesc resurse bugetare.

Potrivit Legii învățămîntului, Guvernul este în drept să solicite instituțiilor de învățămînt pregătirea anumitor categorii de specialiști de care are nevoie economia națională, însă nu este în drept să îngădească pregătirea specialiștilor în nici un domeniu.

În una din sesizări se susține că Guvernul, prin hotărîrea sa, încurajează reducerea locurilor de muncă și a calității vieții, deși ar fi trebuit să asigure sporirea acestora, așa cum prevede art.126 din Constituție.

3. Făcînd obiectul sesizărilor menționate, Hotărîrea nr.434 a fost examinată în modul stabilit de jurisdicția constituțională în ședință plenară (capitolul 8 din Codul jurisdicției constituționale).

După încheierea deliberărilor, desfășurate cu respectarea art.55 din Codul jurisdicției constituționale, au fost puse la vot propunerile judecătorului-raportor și ale altor judecători.

La adoptarea deciziei asupra Hotărîrii nr.434 s-a înregistrat paritate de voturi. Ca urmare, conform art.27 alin.(2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.66 alin.(5) din Codul jurisdicției constituționale (în redacția Legii nr.1570-XV din 20 decembrie 2002), actul normativ contestat se prezumă ca fiind constituțional, iar procesul asupra cauzei se sistează.

Pentru considerentele expuse, în temeiul art.26 și art.27 din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.61, art.64 și art.66 alin.(5) din Codul jurisdicției constituționale,

Curtea Constituțională

DECIDE:

1. Se sistează procesul pentru controlul constituționalității Hotărârii Guvernului nr.434 din 25 aprilie 2006 “Cu privire la planurile unice de înmatriculare în anul 2006 a studenților și elevilor în instituțiile de învățământ superior (ciclul I), mediu de specialitate și secundar profesional”, iar prevederile contestate din actul normativ menționat se prezumă drept constituționale.

2. Decizia este definitivă, nu poate fi supusă nici unei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în “Monitorul Oficial al Republicii Moldova”.

PREȘEDINTELE CURȚII CONSTITUȚIONALE

Victor PUȘCAȘ

Chișinău, 19 decembrie 2006.

Nr.2.